

FOSFOR nr. 2 (april - mei - juni 2008)

Inhoudstafel :

- [Edito](#)
- [Mijn gedacht](#)
- [Midden-Amerika: solidair voor gezondheid](#)
- [Interview: Doña María, fervent lid van de 'mutua': "De apotheek is van ons"](#)
- [Bedankt!](#)
- [VIVA-Bolivia: op bezoek in België](#)
- [Oostende Ondersteboven](#)
- [Resultaten lezersenquête](#)
- [Startschot voor campagne waardig werk](#)
- [Play Fair: Olympische Spelen in schone kleren?](#)
- [Nieuws uit het Zuiden: Arbeidsrechten in de Palestijnse Gebieden](#)
- [Wereldkeuken: Europa > Sachertorte](#)
- [agenda](#)

Edito:

Beste lezer,

Als het op gezondheid aankomt, is armoede een van de grote boosdoeners. Maar ook zonder armoede en met alle mogelijke preventie zullen we ziektes, laat staan ongevallen, nooit helemaal uit ons leven kunnen bannen. Daarom is het belangrijk om in je buurt een dokter en apotheek te hebben. 'In jouw buurt' betekent in een Midden-Amerikaans land als Nicaragua dat je op gemiddeld een uur stappen van je woonst een gezondheidspost vindt. De gemiddelde wachttijd is er drie uur. Als je dan het geluk hebt van de dokter er aan te treffen, krijg je mogelijk een geneesmiddel voorgeschreven. Maar wat ben je daarmee als dit vervolgens niet in voorraad is? De meeste mensen kunnen het zich niet veroorloven van het in een privé-apotheek te kopen, laat staan om ook nog een busrit naar de stad te betalen. Daarom hebben in Nicaragua een miljoen mensen zich bij gemeenschapsapotheken aangesloten. Die zorgen niet enkel voor de medicijnen, maar oefenen samen ook druk uit op de overheid om de gezondheid van de burgers ernstig te nemen. Hermes Rolando en María Isabel, die in deze FOSFOR aan het woord komen, zijn daar terecht zeer trots op.

Annuschka Vandewalle
Algemeen Secretaris **fos**-socialistische solidariteit

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Mijn gedacht

Gezondheidszorg is een taak van de overheid, daar hoeft de gewone man in de straat niet mee bezig te zijn.

Noord:

De overheid is een belangrijke speler in de gezondheidszorg. Maar andere actoren zoals zorgverstrekkers, wetenschappers, financiers en uiteraard de patiënten zelf spelen zeker een even grote rol. Het is cruciaal dat al deze actoren inspraak hebben en

verantwoordelijkheid dragen in het gezondheidsbeleid. Ook in een land als Nicaragua moeten de basisorganisaties beter betrokken worden. Zo zal een wijkcomité dat actief betrokken wordt bij de uitbouw van een gezondheidspost, zich mee verantwoordelijk voelen voor de instandhouding ervan.

Marleen Temmerman, sp.a-senator

Zuid:

Gezondheid is een universeel mensenrecht, en de overheid moet dit recht garanderen. Maar als de burgers zich niet organiseren om dit recht te verdedigen, kan het zijn dat de overheid er geen werk van maakt. Gezondheid is dus een gedeelde verantwoordelijkheid van burgers en overheid. De mutualiteiten stellen zich dan ook niet in de plaats van de staat, integendeel: wij komen op voor de gezondheid van de burgers, georganiseerd en strijdvaardig, en eisen dat de overheid de gezondheidszorg voor alle burgers garandeert.

Marvin Marengo Corea, promotor van de Mutua in Nicaragua

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Midden-Amerika: solidair voor gezondheid

“Als het regent, regent het voor iedereen”

Als je ziek bent en je krijgt een geneesmiddel voorgeschreven, is het heel pijnlijk als je dat geneesmiddel niet kan vinden of betalen. Dat ondervindt meer dan de helft van de mensen in Midden-Amerika. Met sociale verkooppunten brengen ze daar verandering in.

José Luis Rodríguez Pérez en María Elena Flores López wonen in Managua, de hoofdstad van Nicaragua. Ze leven met hun 3 kinderen, tussen 7 en 15 jaar, in een klein huisje op de rand van een steile helling. María Elena lijdt aan astma, en kan maar moeilijk aan geneesmiddelen geraken. “Telkens als ik een aanval heb, ga ik naar het gezondheidscentrum “Edgard Lang”, hier in de wijk. De dokter onderzoekt mijn longen, neus en keel. Hij schrijft me medicijnen voor, en zegt me dat ik die in de private apotheek moet gaan halen, want in het centrum zelf zijn die er niet. Da’s een probleem, want waar ga ik het geld halen om die dure medicatie te betalen!” zegt María Elena, zichtbaar getekend door haar ziekte.

Schulden voor geneesmiddelen

Hun gezin is zeker niet het enige dat af te rekenen heeft met deze problemen. Honduras, El Salvador en Nicaragua tellen samen meer dan 19 miljoen inwoners, waarvan ruim 40 % jonger dan 15 jaar. Dat wijst op een sterke bevolkingsgroei. Daarnaast is er ook een grote verstedelijking in de regio. Men schat dat tegen 2015 de helft van de bevolking in de steden zal wonen. Beide fenomenen zetten de economie en de openbare diensten sterk onder druk. In de steden is er een tekort aan arbeidsplaatsen en is het aanbod van de sociale diensten te beperkt, en ook in de landelijke gebieden gaat de dienstverlening achteruit.

Maar ook het neoliberale beleid van het voorbije decennium heeft de openbare gezondheidszorg geen goed gedaan. Snoeien in de openbare uitgaven: dat was het antwoord op het begrotingstekort van de opeenvolgende regeringen. Private zorgverstrekkers vulden het gat in de markt, maar enkel voor wie het nodige geld kan neerleggen. Het platteland is al helemaal niet interessant voor private spelers. Zo komt het dat in Nicaragua slechts 45 % van de bevolking zonder problemen geneesmiddelen kan aankopen. Slechts 37 % van de Nicaraguanen kan de nodige medicijnen uit eigen portefeuille betalen, en velen onder hen moeten zich hiervoor in schulden steken. Erger

nog, bijna één op vier burgers raakt niet aan de medicijnen die ze nodig hebben. Het risico is dat mensen hun toevlucht nemen tot minderwaardige of vervallen geneesmiddelen. Het stelsel van de sociale zekerheid is nog te zwak om een oplossing te bieden (zie kader).

Eén miljoen leden

Maar de bevolking blijft niet bij de pakken zitten, en verschillende organisaties gaan op zoek naar alternatieven om de bevolking met beperkte inkomsten van goede gezondheidszorgen en geneesmiddelen te voorzien. Een boeiend voorbeeld zijn de lokale mutualiteiten en de 'gemeenschapsapotheken' of 'sociale verkooppunten van medicijnen', die in Nicaragua intussen één miljoen aangesloten leden tellen.

Uit het verleden heeft men de les getrokken dat een lokale mutualiteit of een gemeenschapsapotheek de meeste slaagkansen heeft, als die wordt opgericht binnen een reeds sterk georganiseerde bevolkingsgroep. Want mensen die zich organiseren op wijkniveau, in een vakbond of in een coöperatieve, zijn het gewoon om samen verantwoordelijkheden te dragen. Basisorganisaties beschikken over een breed vertakt netwerk van plaatselijke afdelingen en promotoren in de armere wijken en afgelegen gemeenschappen, en vormen dus een goede startbasis voor de sociale verkooppunten.

Maar er is meer nodig dan mobilisatie en organisatie. Technische kennis komt van organisaties die zich gespecialiseerd hebben in de promotie en oprichting van microverzekeringssystemen en gemeenschapsapotheken. In Nicaragua zijn er drie nationale netwerken van sociale verkooppunten, die hun inspanningen op elkaar afstemmen. Samen coördineren ze de ruim 600 verkooppunten, voornamelijk in de afgelegen plattelandsgebieden.

Basiswerk

Dat de rol van de basisorganisaties niet te onderschatten is, blijkt uit het verhaal van Hermes Rolando Pérez Pavón. Hij is lid van een coöperatieve uit San José, op 65 km van de hoofdstad Managua. Vorig jaar namen hij en een aantal andere leden van de coöperatieve deel aan een uitwisseling met een mutualiteit uit een naburige provincie. Daar zagen ze hoe de sociale verkoop van medicijnen door de mutualiteit wordt georganiseerd. Terug thuis begonnen ze zich enthousiast te organiseren met de bedoeling om ook bij hen een sociaal verkooppunt op te richten. In het begin was het niet gemakkelijk om de mensen te motiveren. "Men verdacht ons ervan dat we voor een bepaalde politieke partij werkten, of dat we ons persoonlijk wilden verrijken. Ik legde hen uit dat dit niet zo is: als het regent, regent het voor iedereen. Dat geldt ook voor de gezondheidsdiensten: als er problemen zijn, dan hebben we er allemaal mee te maken," vertelt Hermes Rolando. "Maar het doorslaggevende argument om een sociaal verkooppunt te organiseren, was het feit dat we in onze deelgemeente slechts één gezondheidspost voor meer dan 9.000 mensen hebben, waar maar één à twee keer per week een dokter langskomt. Die dokters schrijven dan medicijnen voor die enkel in de steden verkrijgbaar zijn, en dat bracht een extra kost voor de bus met zich mee", gaat Hermes Rolando verder. Nu hebben de mensen de garantie dat de voorgeschreven medicatie ook in de gezondheidspost verkrijgbaar is. En bovendien aan een voordelige prijs, soms zelfs minder dan de helft van wat de privé-apotheken in de stad vragen.

Erkenning op komst?

De gemeenschapsapotheken staan niet op zich. Ze zijn nationaal georganiseerd in drie federaties, waarvan **fos** er één steunt. Deze federaties zetten zich in om een en ander van de overheden gedaan te krijgen. Zo bewegen ze de nationale en lokale overheden om de lokale gezondheidscentra beter uit te rusten, en de dienstverlening uit te breiden. Eén van hun voornaamste eisen is de aanwezigheid van een arts in de gezondheidscentra, zodat de bevolking die in eigen streek kan vinden.

Als tegenprestatie garanderen ze de toelevering van de basisgeneesmiddelen aan de

gemeenschapsapotheken. Maar ze willen nog verder gaan en wettelijke erkenning krijgen. Want de wetgeving hinkt nog ver achterop: de verkooppunten zijn nog steeds illegaal, omdat zij niet voldoen aan de wet op de verkoop van geneesmiddelen. Nochtans hebben de sociale verkooppunten hun nut in Nicaragua al ruimschoots bewezen. Omwille van de goede resultaten hebben ze erkenning afgedwongen van de gezondheidsautoriteiten, de lokale overheden en zeker van de meer dan één miljoen aangesloten gebruikers.

Sinds de overwinning van de linkse Sandinisten bij de vorige presidentsverkiezingen, die Daniel Ortega opnieuw aan de macht brachten, waait er in Nicaragua een nieuwe wind. Het middenveld en de federaties werken samen met de gezondheidsautoriteiten om gezamenlijk een wetsvoorstel op te stellen. De Commissie voor Gezondheid en Sociale Zekerheid van het Nicaraguaanse parlement hoopt dat de wet op de sociale verkoop van geneesmiddelen nog dit jaar in orde komt.

Gezondheidsposten voor iedereen?

De gezondheidsposten zijn het eerste aanspreekpunt waar patiënten terecht kunnen. Zij bieden ondersteunende diensten, doen aan preventie en verwijzen de mensen die niet kunnen geholpen worden, door naar gezondheidscentra, de tweede lijn in de gezondheidsdiensten. Verder zijn er referentieziekenhuizen op departementaal, regionaal en nationaal niveau. Deze zijn allemaal openbaar. Wie het kan betalen, verkiest meestal private dokters of klinieken, die hebben een betere reputatie.

Gemiddeld is er één gezondheidspost voor 15.000 personen. De gezondheidsposten beschikken slechts over 22 types medicijnen, voornamelijk voor ademhalingsproblemen, maag- en darmklachten, hoge bloeddruk, suikerziekte, enz.

Sociale zekerheid reikt niet ver

De aansluiting bij een systeem van sociale zekerheid is in Nicaragua en andere landen uit de regio niet verplicht. In principe kan iedereen zich vrijwillig aansluiten, maar de bijdrage ligt vrij hoog. In de praktijk blijft ziekteverzekering daardoor beperkt tot werknemers met een formeel contract, slechts 14% van de actieve bevolking, en hun gezin. Zij hebben toegang tot de gezondheidsdiensten van de sociale zekerheid. Die bieden over het algemeen een goede kwaliteit, maar reiken niet tot in de afgelegen streken. Al wie op het platteland woont of wie werkt zonder formeel contract, valt uit de boot, en is aangewezen op de openbare gezondheidsdiensten, maar die staan niet bepaald om hun kwaliteit bekend.

Daniel Gamez

Verantwoordelijke voor het Gezondheidprogramma van **fos** in Centraal Amerika

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Interview: Doña María, fervent lid van de 'mutua': "De apotheek is van ons"

Doña María Isabel Aburto is 52 jaar en woont in San José, een gemeenschap van 5.000 inwoners, op 65 km van de hoofdstad van Nicaragua. Uit ervaring kent ze het belang van betaalbare medicijnen.

Als je haar woning nadert, wordt het onmiddellijk duidelijk dat María Isabel het niet breed heeft. Het huis is klein, zonder verdieping. De staat van de houten planken, stukken zwarte plastic en de zinken platen getuigen dat de woning hier al lang staat, misschien wel 32 jaar, de tijd dat María Isabel hier woont.

Tot december vorig jaar werkte María Isabel als bonensorteersters op de omliggende 'finca's'. "Maar mijn zoon werkt nu in een groot bedrijf en vroeg me om niet meer te

gaan werken. Hij beloofde mij verder te onderhouden,” vertelt ze. Nu heeft ze de handen vol met Marquito, haar kleinkind van anderhalf jaar, dat één van haar dochters kort na de geboorte aan haar toevertrouwde.

De gemeenschap van San José ligt op 7 km van Masatepe, het grotere centrum waar de bewoners steeds voor hun medicatie naartoe moesten. Maar sinds 30 december van vorig jaar kunnen ze terecht bij de gemeenschapsapotheek, een nieuwe dienst van de ‘mutua’ van San José. De jonge mutualiteit telt 250 leden, en daar is María Isabel er één van.

Waarom heb jij je aangesloten bij de ‘mutua’?

Wel...soms zit je wel eens in een situatie dat je geen dokter kan betalen en dat de medicijnen te duur zijn. De gezondheidspromotoren legden ons uit dat de mutua een dokter naar het gezondheidscentrum zou halen en dat de bijdrage slechts 10 cordobas (€0,35) per maand bedraagt, heel wat goedkoper dan een privé-dokter. En ook het vervoer naar Masatepe sparen we zo uit.

Is er een andere apotheek in deze gemeenschap?

Nee. Er is wel een gezondheidscentrum, maar het werkt niet goed. Als er medicijnen zijn, geeft men ze, maar meestal is het geneesmiddel dat je nodig hebt er niet. Met het voorschrift moeten we dan naar de privé-apotheker. Daarom hebben we ons bij de ‘mutua’ aangesloten. Enkel door ons te organiseren, kunnen we garanderen dat we hier altijd medicijnen bij de hand hebben.

Hoe dikwijls maak jij gebruik van de gemeenschapsapotheek?

Weet je, hier is er altijd wel iemand ziek in de familie. Is het niet de zoon, dan de mama, of de papa. Dat is de armoede. Ik moet geregeld naar de dokter, want ik heb een zwakke gezondheid, en met mijn kleinzoon moet ik ook dikwijls gaan.

Is er een prijsverschil tussen de gemeenschaps- en de privé-apotheken?

Ah ja, er is een groot verschil. In de apotheken van Masatepe betalen we de medicamenten twee à drie keer zo veel. Daarom zeg ik dat de gemeenschapsapotheken een geschenk uit de hemel zijn!

Heeft de gemeenschapsapotheek je ook al in dringende situaties kunnen voorthelpen?

Ja, één keer, toen ik een week met griep en huidirritatie in bed lag. Het duurde te lang voor de dokter van het gezondheidscentrum kon komen. Toen is de dokter van de ‘mutua’ gekomen en hij heeft me onderzocht. Met zijn voorschrift heb ik de goede medicatie gekregen en ben ik vlug beter geworden. Ik heb geen consultatie bij een privé-dokter in de stad moeten betalen, die 200 cordobas (€ 7) voor de raadpleging, plus de geneesmiddelen en de verplaatsingskosten heb ik uitgespaard.

Wat zou je antwoorden, als ik je zou vertellen dat de gemeenschapsapotheek volgende week gaat sluiten?

Wel... ik zou je antwoorden dat dit niet kan, want de apotheek is van ons en we zullen ons altijd blijven inzetten om hem open te houden!

Daniel Gamez

Verantwoordelijke voor het Gezondheidprogramma van **fos** in Centraal Amerika

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Bedankt!

‘Schandalig goedkoop’ was ons campagnemotto dit jaar. Een aanklacht tegen de

wantoestanden in de groente- en fruitexportindustrie in Zuid-Amerika. Vooral vrouwen krijgen daar geen loon naar werk. Zoals María Navarro uit Peru. Zij is in haar schaarse vrije tijd actief als militante bij de vakbond CGTP. Aan haar en haar vakbond kon je een solidariteitskaartje bezorgen op tal van evenementen van de socialistische beweging, en via onze website. Dat deden intussen al meer dan 1500 mensen, onder andere op de 1 mei manifestaties, op het ledenfeest van sp.a, van S-plus West-Vlaanderen en van Bond Moyson Oost-Vlaanderen. En op het moment dat we dit schrijven, komen de postkaarten nog steeds binnen. Deze worden officieel overhandigd aan een aantal CGTP-vertegenwoordigers, die eind juni naar ons land komen voor het internationaal colloquium 'Solidariteit met Latijns-Amerika' dat ABVV en **fos** samen organiseren. Mede namens María en de CGTP willen we iedereen bedanken die aan onze campagne heeft bijgedragen!

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

VIVA-Bolivia: op bezoek in België

Tussen 3 en 13 oktober komen acht Boliviaanse gasten op bezoek, in het kader van het partnerschap met Bond Moyson Oost-Vlaanderen en **fos**. Voor de deelnemers van de inleefreizen in 2006 en 2007, die intussen in de VIVA-Boliviagroep actief zijn, wordt het een blij weerzien met hun toenmalige gastfamilie! Er staan tal van ontmoetingsmomenten met afdelingen en met personeelsleden op het programma, en ook MJA werkt mee aan het programma. Afsluiten doen we op 12 oktober met een heuse Boliviadag in het Vredeshuis te Gent. Je kan doorlopend proeven van de sfeer, maar ook kiezen uit een aantal leuke workshops. Daarin maak je kennis met wat het land aan cultuur te bieden heeft, of met het dagelijks leven en de gezondheidszorg. Tijdens hun verblijf leren de bezoekers ook onze gezondheidszorg kennen, aan de hand van bezoeken aan een dokter, een apotheek, een bedrijf, een creche ... Zo kunnen ze kennis en informatie uitwisselen met de Bond Moyson over de rol die hun organisaties (kunnen) opnemen in gezondheid en welzijn van hun land. [IW]

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Oostende Ondersteboven

Op 14 september wordt Oostende helemaal ondersteboven gezet! Het ruime aanbod van culturele of ontspannende activiteiten biedt voor elk wat wils. Zo is er een gezinsprogramma voor de ouders die graag iets samen met hun kinderen doen. Ook de jongeren komen aan hun trekken, maar evenzeer de senioren, motorliefhebbers, de natuurgenieters of de personen met een groot maatschappelijk bewustzijn. Kiezen zal niet gemakkelijk zijn... Ook **fos** is van de partij, deze keer met een speelse tentoonstelling over Zuid-Afrika waarin een leuk elektrospel verwerkt zit. En een heuse Afrikaanse percussieband leidt je naar de workshop Afrikaanse dans van VIVA-SVV. De organisatoren van Linx+, ABVV, Bond Moyson West-Vlaanderen en tal van andere organisaties hebben er een niet te weerstaan programma van gemaakt, voor een zeer democratische prijs. Zorg dat je erbij bent! Tijdig inschrijven is de boodschap. Dit kan via www.oostendeondersteboven.be of via 059 255 144. [SV]

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Resultaten lezersenquête

Bedankt, beste lezers, voor het invullen van de enquête die als bijlage in fosfor zat. Voor velen onder jullie is het een belangrijke manier om stemmen uit het Zuiden aan het woord te horen, en om thema's als werk en gezondheid in een mondiale context te zien. De meest gewaardeerde rubriek is niet onverwacht het Interview, gevolgd door Focus en Uit het Zuiden. Iedereen vindt in elke fosfor wel iets dat aan zijn of haar interesses beantwoord, hetzij iets over arbeid, over gezondheid, over Afrika dan wel Latijns-Amerika. Dus deze goede balans zullen we blijven aanhouden. We kregen ook tal van suggesties waar we mee aan de slag gaan en we kunnen nu al zeggen dat de laatste bladzijden een grondige facelift zullen krijgen. Vul dus gauw het kruiswoordraadsel in, want het is wellicht het laatste! [IW]

Uit de formulieren lootte een onschuldige hand dat van Willy Van Kerckhove uit Lokeren. Hij ontvangt een geschenkbond van Oxfam Wereldwinkels ter waarde van 25 euro.

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Startschot voor campagne waardig werk

Als we armoede de wereld uit willen, dan is een leefbaar loon uit waardig werk broodnodig. En de tijd loopt! Daarom lanceren we een twee jaar durende campagne, een initiatief van een breed Belgisch samenwerkingsverband van 11.11.11, ABVV, ACV, de Vlaamse ngo's Oxfam Solidariteit, Wereldsolidariteit en **fos**, en de Waalse tegenhangers. **fos** is één van de trekkers van de campagne. Zo is onze partner Sikhula Sonke, vakbond van landarbeiders in Zuid-Afrika, een van de centrale campagnepartners in het eerste jaar.

We gaan voor een breed maatschappelijk debat in de pers en de media, in scholen, bedrijven en gemeenten. Met heel concrete eisen trekken we naar Belgische, Europese en internationale beleidsmakers. Voor we twee jaar samen op pad gaan, leren we elkaar best beter kennen. Dat doen we op **de nationale startdag op zaterdag 20 september** in de Gentse Vooruit. Of je nu sympathiseert, of geïnteresseerd bent, of je bent al actief bij een vakbond, bij een lokale vrouwen- of senioren groep, bij een kern van 11.11.11: iedereen is welkom voor een onderdompeling in de campagne. [SV]

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Play Fair: Olympische Spelen in schone kleren?

Zowel vorig jaar als dit jaar bracht Play Fair enkele rapporten uit om de mensenwaardige omstandigheden aan te klagen waarin Chinese arbeiders allerlei gadgets en kleding met het Olympische logo produceren. Play Fair is de verzamelnaam van de acties die de Schone Kleren Campagne, waar **fos** deel van uitmaakt, voert over de Olympische Spelen. Er is slechts weinig goed nieuws te rapen over de vier fabrieken die toen onderzocht werden. Enkele van de problemen worden opgemerkt (overwerk, contracten bij de ene fabriek, kinderarbeid bij de andere fabriek), maar de meeste worden geminimaliseerd. Van eigen bodem is er beter nieuws: het Belgisch Olympisch Comité (BOIC) kondigde aan dat er vanaf 2009 in de contracten met leveranciers en sponsors een sociale clausule opgenomen zal worden, onder andere over arbeidsnormen. Maar het blijft in de eerste plaats aan de sportkledingsector om stappen vooruit te zetten. Op www.playfair2008.org vind je nog tot augustus tal van actiemogelijkheden.

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Nieuws uit het Zuiden: Arbeidsrechten in de Palestijnse Gebieden

Een noodzakelijke strijd

De Gazastrook is afgegrensd, er woedt een interne strijd tussen Hamas en Fatah, en het wederzijds geweld blijft voortduren. In dat licht lijkt de bescherming van arbeidsrechten in de Palestijnse gebieden misschien niet van groot belang. Onterecht, volgens Carine Metz van fos-partner DWRC.

Drie jaar geleden besloten werknemers van de medische spoeddiensten op de westelijke Jordaanoever dat ze niet langer konden werken in de erbarmelijke omstandigheden waarmee ze dagelijks te kampen hadden. Volgens het Internationaal Recht is de bezettende macht van een gebied verantwoordelijk voor de bescherming van medisch personeel en haar faciliteiten. Israël legt deze verantwoordelijkheid echter naast zich neer. De ambulanciers zien zich niet alleen geconfronteerd met levensbedreigende situaties, maar ook met gebrek aan werkzekerheid en met regelmatige schendingen van hun basisarbeidsrechten. De meeste werknemers regelen jarenlang het ene tijdelijke contract aan het andere, zonder zicht op zekerheid. Bovendien lagen de lonen veel te laag om te voorzien in de levensbehoeften van de werknemer en zijn/haar familie. Na 11 jaar dienst kregen werknemers bijvoorbeeld een maandloon van 1400 NIS (in de huidige koers € 265), waarmee ze onder de armoedegrens leven.

Tijd voor actie

Acties werden in gang gezet. In 2005 vond een eerste staking plaats, tegen de tijdelijke werkcontracten en tegen het willekeurig ontslag van 43 collega's. Het protest eindigde toen deze werknemers terug aan de slag mochten. Niet veel later werd een vakbond opgericht, de "Emergency Medical Services Union". Na een lang en moeizaam onderhandelingsproces met de werkgever werd in augustus 2006 een collectieve arbeidsovereenkomst ondertekend, met daarin nieuwe loonschalen, vergoedingen voor transport en toegang tot sociale bescherming. Het engagement is toegezegd, maar weinig van deze beloften zijn al nagekomen. De strijd voor het naleven van de arbeidersrechten zoals vastgelegd in de Palestijnse arbeidswetgeving gaat dus nog steeds door.

Deze acties en de oprichting van de vakbond kwamen niet uit het niets. Ze werden in gang gezet toen werknemers een reeks vormingen bijwoonden, georganiseerd door DWRC, het Democratisch Centrum voor Rechten van Arbeiders, partner van **fos**. Deze Palestijnse NGO richt zich op de bewustmaking van werknemers over hun rechten en de mogelijkheden om deze te verdedigen; ondersteuning in de oprichting van vakbonden en comités op democratische en onafhankelijke basis; het trainen van vakbondsvertegenwoordigers en het verdedigen van arbeidsrechten.

Successen

Tijdens zijn vijftienjarig bestaan werden verschillende successen geboekt. Zo droeg DWRC een stevig steentje bij in het tot stand komen van een Palestijnse arbeidswetgeving in 2001, gebaseerd op de internationale arbeidsnormen. Meer dan 3640 werknemers en vakbondsvertegenwoordigers volgden vorming om vaardigheden te ontwikkelen in de strijd voor hun rechten. De juridische dienst en zijn advocaten stonden honderden werknemers en werkneemsters bij in hun klachten. Voorlopig hoogtepunt in zijn streven naar een democratische en onafhankelijke vakbondsstructuur was de oprichting van de "Federation of Independent Unions", de koepel van onafhankelijke vakbonden, in 2007. Deze telt 13 vakbonden en werknemerscomités en heeft haar hoofdkwartier in Ramallah.

Erkenning gezocht

Een van de grootste uitdaging voor de toekomst, is de arbeidersbeweging te laten groeien en ze te versterken. Zo kan men invloed uitoefenen op het politieke toneel om

daar allereerst een wetgeving over vakbondswerking af te dwingen, in lijn met de internationale normen voor vrijheid van organisatie. Zo'n wetgeving is er nu niet en dat leidt ertoe dat het ministerie van tewerkstelling willekeurig beslist over het wel of niet erkennen van nieuwe vakbonden. De vorig jaar opgerichte koepel werd bijvoorbeeld niet erkend, hoewel een vertegenwoordiger van het ministerie aanwezig was bij de oprichting. Daardoor is ze bijvoorbeeld niet in staat een eigen rekening te openen en beheren. Zonder wetgeving blijft het moeilijk om besluiten van het ministerie bij de rechtbank aan te kaarten, en wordt de werking van de koepel afgeremd.

DWRC kijkt echter met vertrouwen de toekomst in. Ze zijn ervan overtuigd dat door het voortzetten van hun steun en expertise aan vakbonden er meer en meer opening komt voor sociale verandering en rechtvaardigheid, ondanks alle druk die wordt uitgeoefend op de mensenrechten en ontwikkeling in de Palestijnse gebieden. Want om te komen tot een leefbare Palestijnse staat is een sterke samenleving van groot belang.

Carine Metz (DWRC) en Evy Hoebe (fos regioverantwoordelijke Palestina)

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Wereldkeuken: Europa > Sachertorte

Sachertaart

Sachertorte is een van de beroemdste taarten ter wereld. De taart uit Wenen bestaat uit chocoladecake, gevuld met abrikozenmarmelade en bedekt met een dikke laag chocoladeglazuur.

Ingrediënten voor 4 personen:

- 140 gr zachte boter
- 40 gr poedersuiker
- 180 gr kristalsuiker
- Snuifje zout
- 1 zakje vanillesuiker
- 6 eieren
- 530 gr pure chocolade
- 180 gr bloem
- 300 gr abrikozenconfituur

Recept:

De taart:

Roer de zachte boter, het poedersuiker, het zout en de vanillesuiker goed door tot het luchtig wordt. Meng in een tweede kom één voor één 6 eidooiers. Breek 130g van de chocolade in stukken en laat dit smelten 'au bain marie'. Meng de eidooiers met de chocolade en roer het geheel onder in de eerste kom. Klop de 6 eiwitten samen met de kristalsuiker tot sneeuw. Spatel om de beurt een beetje van de sneeuw en een beetje van de bloem onder in het deeg. Giet het deeg in een ingevette bakvorm met een bakpapier op de bodem. Zet 50 min. in een voorverwarmde oven op 180°.

Laat de taart afkoelen na het bakken. Snijd dan de taart horizontaal door in 2 schijven. Strijk de helft van de opgewarmde confituur op de onderste helft van de taart en leg het bovenste deel er terug op. Strijk de andere helft van de confituur goed open boven op de taart.

De chocoladeglazuur:

Breek de rest van de chocolade in stukken en laat smelten 'au bain marie'. Pak met deze gesmolten chocolade de taart helemaal in. Laat een uurtje opstijven. En smullen maar!

Dit recept van Jenny Spiessens uit Herk-De-Stad kende een groot succes op de solidariteitsmaaltijd van fos. Hartelijk bedankt! Wil jij ook je favoriete recept in deze rubriek bekendmaken? Bezorg het dan samen met een foto aan isabel.wagemans@fos-socsol.be.

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

agenda

Solidariteitsmaaltijd

3 juli
Kortrijk
Bond Moyson West-Vlaanderen

Santé Locale

24 augustus
Turnhout
De Voorzorg Antwerpen
fos is aanwezig met een stand

Oostende Ondersteboven

14 september
heel Oostende
Linx+ ism tal van andere organisaties
Bekijk Oostende van een andere kant!
Zie hogerop

Lancering gemeenschappelijke campagne

20 september
Gent, Vooruit
11.11.11, **fos**, wsm, ABVV, ACV, Oxfam Solidariteit
Zet je schouders onder Waardig Werk!
Zie hogerop

Dag van de Internationale Solidariteit

4 oktober
CC Marke
ABVV West-Vlaanderen en **fos**

Internationale dag van Waardig Werk

7 oktober
Brussel
11.11.11, **fos**, wsm, ABVV, ACV, CNCD, Oxfam Solidariteit
Persconferentie over de gezamenlijke campagne.

VIVA-Bolivia-dag

12 oktober
Gent, Vredeshuis
fos, BM OVL, MJA
Maak kennis met Bolivia en de deelnemers van de uitwisseling!
Zie hogerop

sp.a congres

18 en 19 oktober

Brussel

Sp.a, VUB

Solidariteitsmaaltijd

24 oktober

Oostende

Bond Moyson West-Vlaanderen

Zuid-Afrikadag

29 november

De Barkentijn, Nieuwpoort

Bond Moyson West-Vlaanderen

Tal van workshops en een heerlijke maaltijd in het teken van Zuid-Afrika!